

Gymnázium sv. Františka z Assisi

J. M. HURBANA 44

010 01 ŽILINA

PRIJÍMACIE SKÚŠKY NA ŠKOLSKÝ ROK 2024/2025

4-ročné štúdium

Tu napíšte čitateľne kód

PÍ SOMNÝ TEST ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY (variant B)

Za každú správne vypracovanú úlohu 01 – 25 získate 1 bod. Pri úlohách s výberom odpovede je správna vždy iba 1 možnosť, ktorú označujete zakrúžkovaním. Odpovede v otvorených úlohách dopíšete na pripravené čiary.

Ukážka č. 1

Gymnázium prijalo do svojho názvu meno sv. Františka z Assisi (1182 – 1226), zakladateľa rehole františkánov, klarisiek a terciárov, ktorý chcel meniť svet k lepšiemu v duchu hesla „Pokoj a dobro“. Hlásal a žil lásku k Bohu, k ľuďom a k prírode. Sviatok sv. Františka škola slávi 4. októbra.

Ciele a úlohy školy a školských zariadení vychádzajú z kresťanských hodnôt. Škola svojím výchovným pôsobením usmerňuje žiakov k večnému životu a k plnosti života s Bohom, teda umožňuje žiakom nachádzať hodnoty, od ktorých závisí zmysel a hodnota ľudského života. Pomáha im rozvíjať ich schopnosti, znalosti, pripraviť sa na študijnú a profesionálnu kariéru, aby mohli tvorivo a samostatne uplatňovať svoje spôsobilosti v praxi a aby boli pripravení sa kontinuálne vzdelávať.

Hlavný cieľ Gymnázia sv. Františka z Assisi je prijať, vychovať a vzdelávať mladého človeka, ktorého centrom života je Ježiš a život podľa evanjelia a ktorý vie samostatne, logicky, hodnotiaco a tvorivo myslieť, pričom má všestranné vedomosti a pozná príčinné súvislosti z jednotlivých predmetov, zároveň sa stáva kresťanský zrelou osobnosťou zodpovednou za seba i za druhých.

Zdroj: Školský vzdelávací program GSF

Na ukážku č. 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 11

01 Označte základný zámer textu, ktorý opisuje Gymnázium svätého Františka z Assisi:

- a) demonštrovať revolučný prístup k vzdelávaniu,
- b) navrhnúť model, ako integrovať náboženské hodnoty do školského prostredia,
- c) poskytnúť pohľad na výchovno-vzdelávací proces založený na kresťanských princípoch,
- d) presvedčiť o výhodách kresťanskej výchovy oproti sekulárnym metódam.

02 Vyberte, ktorý výraz by najpresnejšie charakterizoval svätého Františka z Assisi podľa úvodu textu:

- a) vojnový hrdina,
- b) prírodný filozof,
- c) mierotvorca a dobrodruh,
- d) zosobnenie lásky k Bohu a ľuďom.

03 Zakrúžkujte, ktorá z nasledujúcich hodnôt by bola najpravdepodobnejšie najviac podporovaná svätým Františkom z Assisi v kontexte moderných spoločenských otázok:

- a) individualizmus,
- b) solidarita,
- c) konzumizmus,
- d) konformizmus.

- 04 Identifikujte, aký je význam konceptu „všestranné vedomosti a poznávanie príčinných súvislostí“ v kontexte cieľov Gymnázia svätého Františka z Assisi:
- žiak by mal byť expertom vo všetkých oblastiach vedomostí,
  - žiak by mal rozumieť základným princípom a súvislostiam medzi rôznymi predmetmi,
  - škola uprednostňuje vedomosti nad rozvojom kritického myslenia,
  - výučba školy sa zameriava len na „suché“ fakty a nezdôrazňuje ich vzájomné prepojenie.
- 05 Určte, aký je význam vyjadrenia „život podľa evanjelia“ v kontexte cieľov Gymnázia svätého Františka z Assisi:
- vzdelávanie žiakov o obsahu evanjelia,
  - vyhľadávanie inšpirácie v evanjeliu pre akademický úspech,
  - životný štýl založený na princípoch evanjelia,
  - náboženská dogma odmietajúca moderné vedy.
- 06 Vyberte, ktorý konkrétny aspekt vedomostí sa zdôrazňuje ako dôležitý pre žiakov Gymnázia svätého Františka z Assisi:
- všeobecné vzdelanie,
  - špecializované vedomosti,
  - technické zručnosti,
  - jazykové schopnosti.
- 07 Vyberte, ktorá z možností neuvádza v kontexte ukážky vhodné synonymum k slovu „kontinuálne“:
- nepretržite,
  - neprestajne,
  - neustále,
  - neobvykle.
- 08 Vypíšte z prvej vety druhého odseku ukážky prisudzovací sklad:
-
- 09 Napíšte, akým slovotvorným postupom vzniklo slovo „františkán“:
-
- 10 Napíšte, aké vety podľa obsahu sa nachádzajú v texte ukážky:
-
- 11 Určte gramatické kategórie zvýrazneného slova z textu ukážky:
-
-
-

Ukážka č. 2

Janko Matuška: Lúčenie

Preletel sokolík nad tichým Dunajom,
zaplakalo dievča za svojim šuhajom.
Vyšvihla sa rybka nad tichou vodičkou,
smutno šuhajkovi za svojou Aničkou.
Dve srdiečka plačú, v slzách sa kúpajú,
bolestne sa lúčia, že sa neshliadajú.
Tri rôčky minuly, čo sme sa poznali,
ako matka s deťmi sme sa milovali.
Či čuješ tie hlasy aj shora, aj zdola?
To mňa vlasť strápená do tábora volá.
Milo vernô dievča čisto je milovať,
ale ešte milšie za národ bojovať.

Srdce je do smrti, ale potom zhnije,
a vlasť život hodný večným vencom zvije.
Ty si len samotná, a tam národ celý —
vidíš, jak lietajú nad ním divé strely!
Keď sa z boja vrátim, vlasti muky stenčím,
potom ťa svadobným venčekom ovenčím.
Šuhaj sa odbiera, sadne na koníka,
a milá len plače a bolno si fíká.
Jej plač sa ozieva temno po doline,
až medzi jedľami docela zahynie.

Na ukážku č. 2 sa vzťahujú úlohy 12 – 19

12 Napíšte, k akému literárnemu druhu a literárnemu žánru patrí ukážka:

- literárny druh: _____,
- literárny žáner: _____.

13 Pomenujte typ rýmu v básni a napíšte jeho schému:

- rým: _____,
- schéma: _____.

14 Určte všetky slovné druhy zvýraznenej vety ukážky v poradí, ako nasledujú vo vete:

---

15 Nájdite v 7 – 9 verši ukážky 2 slová, ktoré sa pravopisne nezhodujú so súčasnou pravopisnou normou. Napíšte ich v správnej podobe:

---

16 Označte, aká je hlavná téma básne Lúčenie:

- a) strata a víťazstvo,
- b) láska a národ,
- c) boj a víťazstvo,
- d) láska a nádej.

17 Určte, ktoré slovo najlepšie opisuje emocionálny stav šuhaja v texte:

- a) heroizmus,
- b) láska,
- c) odhodlanie,
- d) trauma.

18 Vyberte, aká je funkcia básne v kontexte jej vzniku:

- a) uctievanie prírody,
- b) ospravedlnenie vojny,
- c) vyjadrenie oddanosti vlasti,
- d) oslava vernej lásky.

19 Označte, ktoré sú hlavné postavy v básni:

- a) sokolík a rybka,
- b) dievča a šuhaj,
- c) vlast' a vlastenec,
- d) autor a jeho milá.

Úlohy 20 – 25 sa nevzťahujú na ukážky

20 Napište, akú melódiu majú nasledujúce vety:

- a) Vstúp rýchlo dnu! _____
- b) Včera sme mali skvelú oslavu. _____.

21 Označte, ktorý zo zápisov priamej reči je správny:

- a) „Dnes som vo forme“, pomyslel som si: „určite skúšky zvládnem“.
- b) „Dnes som vo forme“, pomyslel som si, „určite skúšky zvládnem“.
- c) „Dnes som vo forme,“ pomyslel som si: „určite skúšky zvládnem.“
- d) „Dnes som vo forme,“ pomyslel som si, „určite skúšky zvládnem.“

22 Vyberte, akým slovom môže pokračovať synonymický rad „bežať, utekať, trielit“:

- a) stáť,
- b) vystúpiť,
- c) cválať,
- d) kochať sa.

23 Doplňte, ako sa nazývajú diakritické znamienka, ktoré sa vyskytujú nad dvojhláskami:

_____ , _____.

24 Označte žáner, ktorý nepatrí medzi lyrické:

- a) báseň,
- b) činohra,
- c) pieseň,
- d) modlitba.

25 Vymenujte všetky jazykové štýly:

_____
_____
_____

Doplňovací diktát

V diktáte chýba 20 písmen – doplňte ich pravopisne správne na vyznačené miesta. Rozlišujte malé a veľké písmená. Za doplňovací diktát môžete získať max. 5 bodov.

V tieni zlatej večernej oblohy sa odráža tajomná atmosféra starob[ ]lého zámku, ktorý sa v[ ]pína nad zelenými kopcami a temným[ ] lesmi. Jeho veže siahajú až do oblakov a zdá sa, že pramena priamo z večnosti. V opevnených múroch zámku sa ukrývajú tajomstvá m[ ]nulosti a posv[ ]tné spomienky na dávne časy.

V záhadnom hrade žije mladá dáma menom [ ]zabela. Jej jasné oči odzrkadľujú nebezpečenstvo a tajomnosť, zatiaľ čo jej vlasy tancujú vo vetre ako živá b[ ]tosť. Je umelkyňou, ktorej srdce tlčie v r[ ]tme hudby a farieb. Každé ráno sa vydáva do záhra[ ] zámku, kde sa stretáva s prvými lúčmi slnka a počúva spe[ ] vtákov, ktorý sa jej vryje do srdca. [ ] každým ťahom štetca premení prázdne plátno na dielo plné emóci[ ] a snov. Jej obrazy sú oknom do jej duše, kde sa miešajú radosť a bolesť, nádej a strata.

Jedného večera, keď slnko zapadá za obzor a hviezdy sa začínajú zjavovať na nebi, Izabela objaví tajnú chodbu skr[ ]tú za obrazom v knižnici. Jej srdce b[ ]je vzrušením, keď sa vydáva do temnoty, kde sa zdá, že čas prestáva e[ ]istovať a minulosť a budúcnosť sa spájajú v jednom bode.

V tichom šepote vetra a šeleste lístia sa stráca v chodbách, kde sa akoby zastavil čas. Tanec tie[ ]ov a tajomné lúče svetla ju sprevádzajú na ceste k d'a[ ]ším tajomstvám, ktoré čakajú na odhalenie.

Izabela cíti, že toto je miesto, kam patrí. Jej duša tancuje v rytme nebeského ticha a jej umenie získava nový rozmer. V týchto okam[ ]hoch sa stáva jedno so svoj[ ]m tajomným hradom, [ ] jeho minulosťou i budúcnosťou, a cíti, že dobrodružstvo len začína.